
Vypořádání
připomínek
veřejnosti k
Politice územního
rozvoje

Stručná analýza vybraných
problémů

Ekologický právní servis

1. Úvod

Na konci roku 2008 předalo Ministerstvo pro místní rozvoj vládě ke schválení návrh Politiky územního rozvoje. Současně bylo vládě předloženo vypořádání připomínek veřejnosti k Politice územního rozvoje (všechny dokumenty jsou k dispozici na www.mmr.cz). V brzké době lze očekávat projednání návrhu Politiky a zřejmě i její schválení.

Ministerstvo pro místní rozvoje (dále také jen „MMR“) obdrželo okolo 9000 připomínek veřejnosti (občanů, jejich sdružení a obcí) k návrhu Politiky, která se tak stala rekordně nepřipomínkovánější koncepcí. Obecně lze konstatovat, že akceptována byla jen malá část připomínek. Nejvýznamnější změnou je vypuštění záměru stavby kanálu Dunaj – Odra – Labe (DOL) z návrhu Politiky a vypuštění odkazu na zastaralý Směrný hospodářský plán, který obsahoval záměr vybudování desítek přehrad a údolních nádrží. V obou případech je však význam těchto změn snížen tím, že reálnost výstavby DOL či řady nádrží byla z ekonomických důvodů velmi nízká. Vypořádání připomínek veřejnosti bylo v mnoha případech provedeno zcela nedostatečně, např. jen obecnými vysvětlujícími poznámkami nebo odkazy na dohody učiněné mezi ústředními správními úřady. V některých případech i s použitím nepravdivých informací.

Ve srovnání s původní verzí návrhu Politiky z ledna 2008 tak můžeme konstatovat, že nedošlo k výrazným změnám v jeho textu. Připravili jsme krátké shrnutí připomínek a jejich vypořádání ze strany MMR.

2. Obecné připomínky

Tyto připomínky směřovaly k obecným problémům koncepce politika územního rozvoje. Především se týkaly požadavků na ochranu přírody a krajiny, lidského zdraví (ochrana před hlukem, kvality vnějšího ovzduší, zamezení nekontrolované zástavby volné krajiny) a podoby Politiky jako takové (především upozorňovaly na to, že Politika v její současné podobě je příliš konkrétním dokumentem, který vymezuje trasy dopravních staveb, na nedostatečné vyhodnocení vlivů Politiky na životní prostředí a na důsledky vyplývající ze závaznosti Politiky pro územní plánování na nižších úrovních). Vybrali jsme několik důležitých připomínek a připojujeme způsob jejich vypořádání ze strany MMR.

Připomínka	Vypořádání připomínky
Jednou z často se opakujících připomínek byl požadavek na variantní posuzování tras dopravních koridorů.	MMR vypořádalo tuto připomínku s odkazem na nižší úroveň územního plánování, kde se ve vymezeném koridoru bude vždy hledat optimální varianta vedení trasy.
S touto připomínkou souvisí také požadavek mnoha sdružení a obcí na obecnější	MMR se s touto připomínkou vypořádalo tvrzením, že dopravní koridory vymezené

<p>vymezení koridorů silnic a dálnic.</p>	<p>v PÚR ČR 2008 umožňují v souladu s příslušným usnesením vlády vybrat v následné územně plánovací dokumentaci optimální variantu vedení trasy. V některých případech je přesnost dána existencí dříve vzniklých platných územně plánovacích dokumentací, případně požadavků vyplývajících z jednání s MD, MŽP a kraji.</p>
<p>Další připomínkou bylo, že Politika je jednostranně zaměřená na územní rozvoj, který redukuje především na problematiku rozvoje dopravní a technické infrastruktury a potenciální zástavby.</p>	<p>MMR vypořádalo připomínky tohoto typu s odůvodněním, že je to věc názoru, popř. že s podobnými připomínkami nelze souhlasit, jedná se o pouhá konstatování, popř. že tyto požadavky nejsou obsahem Politiky.</p>

3. Koridory a plochy dopravní infrastruktury

Plánované dálnice a silnice, jejichž přesně vymezené trasy návrh Politiky obsahuje, byly nejčastěji předmětem připomínek veřejnosti, obcí, Ekologického právního servisu a jiných nevládních organizací a stejně tak podle připomínek Ministerstva životního prostředí představují jeden ze zásadních problémů (zejm. proto, že Politika je závazná pro kraje a obce při jejich územním plánování a reálně hrozí, že právě krajské úřady budou na Politiku při vymezení koridorů odkazovat).

Několik stovek připomínek přišlo také od obyvatel Prahy, a to ke způsobu vymezení nové dráhy na letišti Ruzyně. Bohužel MMR také tuto připomínku striktně odmítlo.

Naopak začáteční úspěch lze považovat alespoň úplné vypuštění stavby kanálu Dunaj – Odra – Labe a určité změny v trasování rychlostní silnice R35. Stejně tak se podařilo docílit změny v mapové části Politiky (což má význam především pro dálnici D 3).

<p>D3: Připomínka směřovala k respektování výsledků posouzení jednotlivých variant vedení D3 ve Středočeském kraji a k tomu, aby nedošlo k předčasnému vymezení trasy dálnice.</p>	<p>Vypořádání připomínky MMR: V návrhu PÚR ČR 2008 jsou uvedeny některé rozvojové záměry, kterých se týká usnesení vlády ČR 1064/2007. Toto usnesení vlády ukládá pro každý rozvojový záměr prověření a vyhodnocení variantních řešení, která mohou znamenat změny v PÚR ČR 2008. Avšak až do výsledků vyhodnocení variant, vyplývajících z tohoto usnesení vlády, je nutno v PÚR ČR 2008 zachovat ta řešení, která jsou stanovena v jiných platných dokumentech – viz</p>
---	---

	<p>Důvodová zpráva.</p> <p>Důležitá je u D3 změna v mapové (grafické) části, kde už není zcela jasně vyznačena trasa vedení této dopravní stavby.</p>
<p>R43: Základním požadavkem občanů a jejich sdružení bylo obecnější vymezení koridoru rychlostní silnice a její vedení jako obchvatu města.</p>	<p>Z vypořádání této připomínky MMR vyplývá, že PÚR ČR 2008 vymezuje koridory. Vymezením koridorů dopravní infrastruktury se v PÚR rozumí uvedení míst, která mají být spojena příslušnou komunikací. Vyjadřuje se tím republiková potřeba takového spojení a požadavek jeho zohlednění v územně plánovací činnosti. Vedení tras je předmětem zásad územního rozvoje.</p> <p>V návrhu Politiky, který je předložen vládě došlo k částečné úpravě textu.</p>
<p>R35: Veřejnost a nevládní organizace požadovaly, aby došlo k obecnějšímu vymezení trasy rychlostní silnice.</p>	<p>Tuto připomínku MMR částečně akceptovalo a došlo k úpravě textu Politiky.</p>
<p>R52: Základní byl požadavek na obecnější vymezení dopravního spojení Brna s Vídní, které by umožňovalo skutečné posouzení obou variant. V současnosti se bude přezkumem územního plánu Břeclavska, který R52 zakotvuje zabývat Nejvyšší správní soud.</p>	<p>Z odůvodnění MMR vyplývá, že rozhodující pro vymezení trasy R52 je usnesení vlády z 9. června 2008 č. 735/2008. V PÚR ČR 2008 akceptováno částečně úkolem pro MD v termínu 2010.</p> <p>Toto vysvětlení považujeme za zcela nedostatečné.</p>
<p>R55: I v tomto případě bylo základním požadavkem veřejnosti, aby Politika respektovala Respektovat výsledky posouzení variant vedení R55 a nepředjímala žádnou z tras (tak, aby tato stavba nezasáhla do chráněného území).</p>	<p>Podle stručného vysvětlení MMR PÚR ČR 2008 vymezuje koridory. Vedení tras je předmětem zásad územního rozvoje.</p>
<p>Letiště Ruzyně: Podstatou připomínky byl požadavek na odstranění záměru nové vzletové a přistávací dráhy letiště Ruzyně z Politiky. Tento záměr dosud vůbec neprošel procesem EIA, a proto jsou jakékoli úvahy o jeho zařazení do Politiky zcela</p>	<p>S touto připomínkou se MMR vypořádalo striktně a nijak požadavek stovek občanů nezohlednilo: Záměr vyplývá z nutnosti zvýšení kapacity mezinárodního letiště. Nová paralelní vzletová a přistávací dráha Praha – Ruzyně dává předpoklady k tomu,</p>

<p>předčasné. Navíc by realizací tohoto záměru došlo k výraznému negativnímu zásahu do životního prostředí obyvatel několika městských částí Prahy.</p>	<p>aby se nejvýznamnější letiště v ČR stalo plnohodnotnou součástí sítě evropských letišť s potřebnou kapacitou a standardem a s nabídkou všech druhů dopravy. Z hlediska územních podmínek ČR a technickoekonomických parametrů daného záměru není reálné uvažovat o variantě umístění tohoto záměru v jiné lokalitě. V čl. (79) je uveden požadavek „hledání nejméně konfliktních řešení s ochranou přírody a krajiny“. Posuzování záměrů podléhá obecně platným předpisům.</p>
<p>Pražský okruh: Zásadním požadavkem bylo, aby plánování tohoto obchvatu plně respektovalo posouzení vlivů na životní prostředí.</p>	<p>Podle názoru MMR v územně plánovací činnosti, která zpochobňuje PÚR ČR 2008 (v navazující územně plánovací dokumentaci), je nutno vždy pracovat v souladu se všemi souvisejícími zákony, usneseními, atd. Navíc není podle MMR vybudování obchvatu předmětem PÚR ČR 2008, která pouze zajišťuje územní ochranu pro tento rozvojový záměr.</p>

4. Vymezení jednotlivých koridorů dopravní infrastruktury v návrhu Politiky (výběr):

Koridor	Původní vymezení	Návrh Politiky, který byl předložen vládě
<p>D3</p>	<p>Úsek Praha–Tábor–České Budějovice – Dolní Třebonín (E 55) v rozvojové ose OS6 Praha–České Budějovice–hranice ČR/Rakousko (–Linz).</p> <p>Součást multimodálního koridoru X, v PÚR M1.</p>	<p>Úsek Praha –Tábor–České Budějovice - Dolní Třebonín (E55).</p> <p>Součást transevropského multimodálního koridoru X, v PÚR ČR M1.</p>
<p>R43</p>	<p>Brno–Boskovice–Moravská Třebová (E 461).</p> <p><u>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:</u> Provést výběr koridoru kapacitní</p>	<p>Brno – Moravská Třebová (E 461).</p> <p><u>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:</u> Prověřit proveditelnost rozvojového záměru.</p>

	dopravní cesty R43, případně podat průkaz o její nepotřebnosti, případně další řešení.	
R35	Varianta 1. úsek Turnov–Jičín–Úlibice–(Hradec Králové (E 442). Varianta 2. úsek Mladá Boleslav–Jičín–Úlibice (–Hradec Králové– (E 442).	Úsek R10/R35 (Mnichovo Hradiště–Rádelský Mlýn) Úlibice (E 442).
R52	Pohořelice–Mikulov–Drasenhofen / Rakousko (E 461).	Pohořelice –Mikulov–Drasenhofen / Rakousko (E 461).
R55	R55 v úsecích Olomouc–Přerov a dále Napajedla–Uherské Hradiště–Hodonín–Břeclav. Úsek prochází rozvojovou osou OS11 Lipník nad Bečvou–Přerov–Zlín / Otrokovice–Břeclav–Wien.	Úsek Olomouc–Přerov a dále Napajedla–Uherské Hradiště–Hodonín–Břeclav–hranice ČR (–Wien).
Letiště Ruzyně	Nová paralelní vzletová a přistávací dráha (dále VPD), vzletové a přistávací prostory (VPP) letiště Praha-Ruzyně.	
Pražský okruh	Rychlostní silniční okruh hlavního města Prahy (mezi jednotlivými mezinárodními trasami do Prahy) v rozvojové oblasti OB1.	Silniční okruh kolem Prahy (mezi jednotlivými mezinárodními trasami do Prahy).

5. Koridory a plochy technické infrastruktury

Mezi koridory a plochy technické infrastruktury se řadí především problematika budování úložišť radioaktivního odpadu. Druhým významným bodem této části bylo vymezení lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod.

a. Koridory a plochy technické infrastruktury – odpadové hospodářství

V původním návrhu Politiky územního rozvoje bylo vymezeno šest lokalit jako potenciálních ploch pro vybudování hlubinného úložiště vysoce radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva. Tato území měla být dlouhodobě chráněna pro následný výběr dvou

konkrétních lokalit. Tato ochrana však znamená pro dotčené obce výrazný zásah do možností jejich územního rozvoje.

Také v případě úložišť jaderného odpadu došlo k částečným změnám v textu Politiky. Proti tomuto vymezení se postavili nejen občané, ale také obce a některé dotčené kraje (kraj Vysočina, Plzeňský, Jihočeský a Ústecký kraj). Ministerstvo životního prostředí požaduje, aby byl tento bod z Politiky vypuštěn bez náhrady. Do vlády jde tedy Politika se zásadním rozporem (a to nejen v otázce úložiště).

Původní znění textu Politiky	Návrh Politiky předložený vládě ke schválení	Vypořádání připomínek
<p><u>Vymezení:</u> Potenciální plochy pro lokality (Lodhěřov, Budišov, Blatno, Božejovice-Vlksice, Rohozná, Pačejov-nádraží) hlubinného úložiště vysoce radioaktivních odpadů a vyhořelého jaderného paliva, jedná se o území s vhodnými vlastnostmi horninového masivu a s vhodnou infrastrukturou pro vybudování úložiště.</p> <p><u>Důvody vymezení:</u> Ochrana území výše uvedených lokalit pro následný výběr. Povinnost státu vypořádat se na svém území trvalým a bezpečným způsobem s nepřeracovatelnými odpady jaderné energetiky a dalších zařízení produkujících radioaktivní odpady (medicína, výzkum atd.). Kritéria pro rozhodování o změnách v území: Vytvoření územních rezerv pro vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů ve vybraných lokalitách s vhodnými přírodními vlastnostmi. Dále je</p>	<p><u>Vymezení:</u> Potenciální plocha pro hlubinné úložiště vysoce radioaktivních odpadů a vyhořelé jaderné palivo. Z lokalit s vhodnými vlastnostmi horninového masivu a s vhodnou infrastrukturou pro vybudování úložiště (Lodhěřov, Budišov, Blatno, Božejovice-Vlksice, Rohozná, Pačejov-nádraží) bude proveden výběr dvou nejvhodnějších pro realizaci hlubinného úložiště.</p> <p><u>Důvody vymezení:</u> Ochrana území výše uvedených lokalit pro následný výběr. Stát ručí za podmínek stanovených zákonem za bezpečné ukládání všech radioaktivních odpadů, včetně monitorování a kontroly úložišť i po jejich uzavření.</p> <p><u>Kritéria pro rozhodování o změnách v území:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • V lokalitách s vhodnými vlastnostmi pro vybudování úložiště 	<p>Akceptováno částečně úpravou textu dohodnutou mezi MMR a MPO, zejména je nutné stanovit podmínky územní ochrany těchto lokalit.</p>

<p>vhodné zohlednit vztah lokalit ke zdrojům odpadů, rovněž infrastrukturu území vhodných lokalit pro vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů.</p> <p><u>Úkoly pro územní plánování:</u> Zajistit ochranu území vhodných lokalit před jinými aktivitami, které by mohly ztížit nebo znemožnit vybudování hlubinného úložiště radioaktivních odpadů, vytváření územních předpokladů pro umístění tohoto úložiště. V územně plánovací dokumentaci zabezpečit ochranu šesti předběžně vymezených lokalit do doby konečného výběru.</p> <p><u>Zodpovídá:</u> Jihočeský kraj, Plzeňský kraj, Ústecký kraj a kraj Vysočina</p> <p><u>Termín:</u> Nejpozději rok 2017</p> <p><u>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:</u> Provést výběr dvou nejvhodnějších lokalit pro realizaci hlubinného úložiště do roku 2015, a to za účasti dotčených obcí. (Geologické práce v šesti zkoumaných lokalitách dle UV ČR ze dne 2. 6. 2004 č. 550 jsou pozastaveny do roku 2009.)</p> <p><u>Zodpovídá:</u> Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci se Správou úložišť radioaktivních odpadů</p> <p><u>Termín:</u></p>	<p>zohledňovat podmínky územní ochrany (ve smyslu stavebního zákona), stanovené na základě splněného úkolu pro MPO.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ve dvou vybraných lokalitách zohledňovat podmínky územní ochrany stanovené na základě splněného úkolu pro MPO. <p><u>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:</u> Upřesnit vymezení a stanovit podmínky územní ochrany v lokalitách s vhodnými vlastnostmi pro vybudování úložiště, které v nich budou uplatňovány do doby provedení výběru dvou nejvhodnějších lokalit.</p> <p><u>Zodpovídá:</u> Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci se Správou úložišť radioaktivních odpadů.</p> <p><u>Termín:</u> nejpozději rok 2009.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Provést výběr dvou nejvhodnějších lokalit pro realizaci hlubinného úložiště do roku 2015, a to za účasti dotčených obcí. (Geologické práce v šesti zkoumaných lokalitách dle UV ČR ze dne 2. 6. 2004 č. 550 jsou pozastaveny do 	
---	---	--

<p>Nejpozději rok 2015</p>	<p>roku 2009.).</p> <ul style="list-style-type: none"> • stanovit podmínky územní ochrany ve dvou vybraných nevhodnějších lokalitách <p><u>Zodpovídá:</u> Ministerstvo průmyslu a obchodu ve spolupráci se Správou úložišť radioaktivních odpadů.</p> <p><u>Termín:</u> nejpozději rok 2015.</p>	
----------------------------	---	--

b. Koridory a plochy technické infrastruktury –vodní hospodářství

Ohledně této problematiky se podařilo dosáhnout výrazné změny textu (připomínku zaslalo 168 občanů, osm obcí a dvě občanská sdružení). Na základě těchto připomínek došlo k úpravě textu Politiky (jde o jeden z mála případů).

Původní znění textu Politiky	Návrh Politiky předložený vládě ke schválení	Vypořádání připomínek
<p><u>Vymezení:</u></p> <p>Plochy morfologicky a hydrologicky vhodné pro akumulaci povrchových vod (LAPV) pro budoucí využití omezeného vodního bohatství České republiky.</p> <p><u>Důvody vymezení:</u></p>	<p><u>Vymezení:</u></p> <p>Plochy morfologicky, geologicky a hydrologicky vhodné pro akumulaci povrchových vod (LAPV).</p> <p><u>Důvody vymezení:</u></p> <p>Územní ochrana lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod pro případné</p>	<p>Akceptováno úpravou textu.</p> <p>Připravovaný „Generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod“ bude řešit výběr LAPV.</p>

<p>Územní ochrana pro zvýšení kapacity vodních zdrojů České republiky, závislých na atmosférických srážkách, pro případy kompenzace odtoku vlivem očekávané klimatické změny v dlouhodobém horizontu (v příštích padesáti až sto letech).</p> <p>Kritéria pro rozhodování o změnách v území: Zajištění územních rezerv u lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod před jinými aktivitami, které by mohly ztížit nebo znemožnit vybudování akumulace vody (vodní nádrže) v souladu s platnými plány podle zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), v platném znění.</p> <p><u>Úkoly pro územní plánování:</u> Zajistit územní rezervy pro akumulaci povrchových vod v územně plánovací dokumentaci.</p> <p><u>Úkoly pro ministerstva a jiné ústřední správní úřady:</u> Stanovit podmínky využívání těchto území. Zajistit aktualizaci stávajících limitů využití území (hájených území pro umělou akumulaci povrchových vod) v PÚR v souladu s Plánem hlavních povodí ČR.</p>	<p>řešení dopadů klimatické změny, především pro snížení nepříznivých účinků povodní a sucha, v dlouhodobém horizontu (v příštích 50 až 100 letech).</p> <p><u>Kritéria pro rozhodování o změnách v území:</u></p> <p>Zajištění dlouhodobé územní ochrany lokalit vhodných pro akumulaci povrchových vod před jinými aktivitami, které by mohly ztížit nebo znemožnit jejich budoucí využití pro tento účel na základě Generelu území chráněných pro akumulaci povrchových vod.</p> <p><u>Úkoly pro ministerstva a jiné správní úřady:</u></p> <p>Pořídít generel území chráněných pro akumulaci povrchových vod včetně základních zásad využití těchto území.</p>	
--	--	--

c. Koridory a plochy technické infrastruktury – energetika

Pokud se týče záměru ochrany plochy pro výstavbu nového energetického zdroje Blahutovice, v aktuálním textu návrhu Politiky se nově objevil úkol dořešit lokalizaci umístění vodní nádrže.

Původní znění	Návrh Politiky předložený vládě ke schválení	Vypořádání připomínek
<p><u>Vymezení:</u></p> <p>Plocha pro významný energetický zdroj Blahutovice včetně koridoru pro vyvedení elektrického výkonu a potřebné vodní nádrže.</p> <p><u>Důvody vymezení:</u></p> <p>Dlouhodobá územní ochrana ploch pro případnou budoucí výstavbu elektráren a tím umožnění náhrady těch, kterým končí životnost.</p>	<p><u>Vymezení:</u></p> <p>Plocha pro Blahutovice včetně koridoru pro vyvedení elektrického výkonu a potřebné vodní nádrže.</p> <p><u>Důvody vymezení:</u></p> <p>Dlouhodobá územní ochrana ploch pro případnou budoucí výstavbu elektráren a tím umožnění náhrady těch, kterým končí životnost.</p> <p><u>Úkol pro ministerstva a ústřední správní orgány:</u></p> <p>Dořešit lokalizaci plochy pro umístění vodní nádrže s potřebnou kapacitou.</p>	<p>V současnosti je stále platná Státní energetická koncepce s usnesením vlády č. 211 z 10.3.2004. Lokalita Blahutovice je vhodná jak z hlediska geologických poměrů, tak i nutností náhrady dožívajících zdrojů. Jedná se o dlouhodobý záměr, pro který je nutno zajistit územní ochranu. Záměr je akceptován v ÚPD krajů Moravskoslezského a Olomouckého. PÚR ČR 2008 nestanovuje palivovou základnu energetického zdroje.</p> <p>Obecně:</p> <p>Energetická koncepce státu je dlouhodobou a v čase proměnnou záležitostí. Je proto nezbytné pro všechny případné alternativy této koncepce vytvářet vhodné územní rezervy.</p>